

Horečka chikungunya

Co to je?

Horečka chikungunya je virové onemocnění přenášené komáry. Onemocnění se projevuje především horečkou a výraznými bolestmi kloubů, které mohou u části pacientů přetrvávat týdny až měsíce. Přestože je průběh ve většině případů nekomplikovaný, u některých osob může být závažnější.

Výskyt v ČR a v zahraničí

Virus chikungunya se vyskytuje během epidemií v různých oblastech tropů. Riziko nákazy při pobytu v endemických oblastech závisí na aktuální epidemiologické situaci a aktivitě komárů.

Jak se můžu nakazit?

Virus se přenáší bodnutím infikovaného komára rodu *Aedes*, zejména *Aedes aegypti* a *Aedes albopictus* (komár tygrovaný). K přenosu z člověka na člověka běžným kontaktem nedochází. Vzácně může dojít k přenosu z matky na dítě během porodu nebo transfuzí krve.

Kdo patří mezi ohrožené osoby infekce/komplikovaného průběhu?

Zvýšené riziko nákazy mají cestovatelé do oblastí s výskytem onemocnění.

Inkubační doba

Inkubační doba bývá nejčastěji 3 až 7 dní (rozmezí přibližně 1–12 dní).

Jak se infekce projevuje?

Onemocnění obvykle začíná náhle vysokou horečkou, která je doprovázena výraznými bolestmi kloubů, nejčastěji drobných kloubů rukou, zápěstí, kotníků a nohou. Časté jsou také bolesti svalů, hlavy, únava a vyrážka.

U většiny pacientů horečka ustoupí během několika dnů, bolesti kloubů však mohou přetrvávat týdny, měsíce, výjimečně i několik let.

Jak se onemocnění léčí?

Specifická protivirová léčba není k dispozici. Léčba je symptomatická a spočívá především v dostatečné hydrataci, klidovém režimu a podávání léků ke snížení horečky a zmírnění bolesti. Po vyloučení horečky dengue lze podávat nesteroidní protizánětlivé léky.

Jaké jsou komplikace?

Ve většině případů dochází k úplnému uzdravení. U části pacientů však mohou přetrvávat dlouhodobé bolesti a záněty kloubů. Vzácně se mohou objevit neurologické komplikace (např. encefalitida), postižení srdce nebo očí. Závažný průběh je častější u seniorů, novorozenců a osob s chronickými onemocněními.

OČKOVÁNÍ:

Vakcíny: Ixchiq

Typ vakcíny: živá atenuovaná (= oslabená) vakcína

Věková indikace: očkování je určeno dospělým (osoby starší 12 let) se zvýšeným rizikem expozice při cestách do oblastí s výskytem onemocnění. Při aplikaci u seniorů, osob vyššího věku či nemocných s chronickým onemocněním je potřeba dbát zvýšené opatrnosti a zvážit přínos a potenciální rizika vakcíny.

Základní schéma: jedna dávka.

Přeočkování: potřeba přeočkování zatím nebyla stanovena; doporučení se mohou měnit podle nových klinických dat.

Pro koho je očkování potenciálně vhodné: cestovatelé do oblastí s aktivním přenosem viru chikungunya, pracovníci dlouhodobě pobývající v endemických oblastech, laboratorní pracovníci manipulující s virem a další osoby po individuálním posouzení rizika.

Možné nežádoucí účinky: bolest, zarudnutí nebo otok v místě aplikace, únava, bolest hlavy, bolesti svalů a kloubů, zvýšená tělesná teplota či horečka. U živé vakcíny se mohou vzácně objevit přechodné příznaky připomínající lehký průběh onemocnění.

Upozornění: V postmarketingovém období byly hlášeny **závažné nežádoucí účinky**, zejména u mužů ve věku **65 let a starších** se základními chronickými onemocněními, jako jsou **kardiovaskulární onemocnění, diabetes mellitus nebo chronické onemocnění ledvin**, ale také u **mladých dospělých bez významných komorbidit**. Mezi tyto nežádoucí účinky patřily **neurologické příhody, například fatální encefalitida a aseptická meningitida, zhoršení celkového zdravotního stavu a exacerbace chronických onemocnění**.

Úhrada: očkování není standardně hrazeno z veřejného zdravotního pojištění. Některé zdravotní pojišťovny mohou na očkování poskytovat příspěvek v rámci preventivních programů.

Upozornění: Text má pouze informativní charakter. Podrobné informace o jednotlivých vakcínách, včetně jejich indikací či nežádoucích účinků, naleznete v příbalové informaci či SPC dané vakcíny. Očkování musí předcházet sestavení podrobné lékařské anamnézy a indikaci pro očkování vždy stanovuje lékař při konzultaci na základě platných doporučení. Informace o úhradách vakcíny se mohou lišit, aktuální informace o úhradě vakcíny či příspěvcích zdravotních pojišťoven naleznete na stránkách Vaší zdravotní pojišťovny či Vám je sdělíme při konzultaci v našem centru.